Prima instanţă: Judecătoria Chişinău, sediul Centru, judecător Brăgaru Alina Dosarul nr. 2a-3851/24 (2-23150067-02-2a-27092024)

D E C I Z I E

29 octombrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

Valeriu Arhip
Nicolae Ghedrovici şi Diana Corlăteanu
Victoria Cireş

examinând în şedinţă de judecată publică, cererea de apel declarată de SRL „North Meat Farm”,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 24 iunie 2024, prin care acţiunea a fost admisă,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Conscom-Prim” împotriva SRL „North Meat Farm” şi Rusu Ion cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei rezultate din contractul de vânzare-cumpărare a mijloacelor pentru protecţia plantelor şi a altor mărfuri nr. 19/04-2023 din 10 aprilie 2023 şi compensarea cheltuielilor de judecată,

*****

A C O N S T A T A T :

Circumstanţele cauzei.

La 23 octombrie 2023, SRL „Conscom-Prim” a depus în Judecătoria Chişinău, sediul Centru cerere de chemare în judecată împotriva SRL „North Meat Farm” şi Rusu Ion cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei şi a penalităţii.

în motivarea acţiunii, reclamanta a indicat că la data de 10 aprilie 2023 între părţile litigante a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 19/04-2023, având ca obiect livrarea mijloacelor pentru protecţia plantelor şi a altor mărfuri.

Ulterior, părţile în litigiu au semnat două anexe care au completat contractul principal, şi anume: anexa nr. 1 din 19 aprilie 2023, având ca obiect livrarea seminţelor de floarea-soarelui LEIKVUD, 50 saci x 2.574,29 lei/sac = 127 877 lei, cu termen de plată până la 31 august 2023 şi ***** privind livrarea seminţelor de porumb KWS AKUSTIKA şi KWS KASHMIR, 25 saci fiecare x 2.388,77 lei/sac = 119 438,50 lei, cu termen de plată până la 31 august 2023.

Cu toate că, în temeiul contractului nr. 19/04-2023 din 10 aprilie 2023 şi al anexelor aferente, reclamanta a livrat pârâtei marfa în valoare totală de 352 315,50 lei, fapt confirmat prin facturile fiscale: nr. AAO 6P94486 din 19 aprilie 2023, nr. AAO 6194489 din 26 aprilie 2023 şi nr. AAO 6194491 din 28 aprilie 2023, pârâta SRL „North Meat Farm” nu şi-a executat obligaţiile contractuale de plată.

Aici, reclamanta a subliniat că la data de 3 mai 2023, pârâta SRL „North Meat Farm” i-a achitat suma de 64 800 lei, conform altui contractul de vânzare-cumpărare nr. 44 din 10 aprilie 2023, contract care ulterior a fost rezoluţionat.

Deşi, potrivit pct. 2.2.1 din contractul nr. 19/04-2023, precum şi a anexelor acestuia, pârâta şi-a asumat obligaţia de a achita integral valoarea mărfii livrate până la data de 31 august 2023, aceasta nu şi-a executat integral obligaţia de plată, datoria restantă nefiind achitată.

Potrivit pct. 4.1 din contract, în cazul neexecutării obligaţiei de plată la termen, cumpărătorul este obligat să achite vânzătorului penalităţi în cuantum de 0,5% din valoarea mărfii neachitate pentru fiecare zi de întârziere.

Având în vedere că obligaţia de plată nu a fost executată la termenul convenit, SRL „North Meat Farm” a înregistrat o întârziere de 21 de zile, pentru perioada 01.09.2023- 22.09.2023, penalitatea aferentă acestei perioade fiind calculată în sumă de 30 189,13 lei.

Prin reclamaţia din 22 septembrie 2023, SRL „Conscom-Prim” a declarat stingerea parţială a datoriei prin compensare, în cuantum de 64 800 lei. Astfel, la data depunerii cererii de chemare în judecată, datoria restantă a pârâtei SRL „North Meat Farm” faţă de reclamantă a constituit suma de 287 515,50 lei.

în ceea ce priveşte răspunderea lui Rusu Ion, reclamanta a invocat dispoziţiile art. 1628 alin. (2), 1636 alin. (1), 1637 alin. (1), 1640 şi 799 din Codul civil, invocând că, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare şi al anexelor acestuia, între SRL „Conscom- Prim” şi Rusu Ion au fost încheiate următoarele contracte de fidejusiune: contractul de fidejusiune nr. FD 19/04-2023 din 10 aprilie 2023, contractul de fidejusiune nr. FD 19/04-2023-1 din 19 aprilie 2023 şi contractul de fidejusiune nr. FD 19/04-2023-2 din 26 aprilie 2023.

Prin aceste contracte, Rusu Ion şi-a asumat obligaţia de a răspunde în mod solidar cu debitorul SRL „North Meat Farm” pentru executarea integrală a obligaţiilor contractuale asumate.

Potrivit pct. 2.2.2 din contractele de fidejusiune, fidejusorul s-a obligat ca, în termen de 5 zile calendaristice din momentul notificării de către creditor cu privire la neexecutarea obligaţiilor de către debitor, să achite integral suma datorată, precum şi toate prejudiciile aferente.

în aceste condiţii, Rusu Ion, în calitate de fidejusor este ţinut să achite creditorului SRL „Conscom-Prim” suma datoriei principale în cuantum de 287 515,50 lei, precum şi a penalităţii în sumă de 30 189,13 lei.

La data de 22 septembrie 2023, reclamanta a transmis o reclamaţie prealabilă atât SRL „North Meat Farm”, cât şi lui Rusu Ion, prin care a solicitat achitarea datoriei în termen de 7 zile calendaristice, respectiv până la data de 3 octombrie 2023. Totodată, s- a arătat că SRL „North Meat Farm” a recepţionat reclamaţia la data de 25 septembrie 2023, în timp ce Rusu Ion nu a dat curs acesteia.

Din motivul neexecutării obligaţiei de plată asumate prin contractul de vânzare- cumpărare a mijloacelor pentru protecţia plantelor şi a altor mărfuri nr. 19/04-2023 din 10 aprilie 2023 şi al anexelor acestuia, precum şi a faptului că pârâţii nu au dat curs solicitărilor de rambursare a datoriei, fiind astfel încălcat dreptul de creanţă al reclamantei la încasarea sumei datorate, a fost înaintată prezenta acţiune în instanţa de

*****
515,50 lei, a penalităţii contractuale calculată pentru perioada 1 septembrie 2023 - 22 septembrie 2023 în sumă de 30 189,12 lei şi a cheltuielilor de judecată, respectiv a taxei de stat în sumă de 9 591,14 lei şi a cheltuielilor pentru asistenţă juridică în sumă de 11 490 lei.

Poziţia instanţei de fond.

Prin hotărârea din 24 iunie 2024 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Conscom-Prim" împotriva SRL „North Meat Farm" şi Rusu Ion cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei rezultate din contractul de vânzare-cumpărare a mijloacelor pentru protecţia plantelor şi a altor mărfuri nr. 19/04-2023 din 10 aprilie 2023 şi compensarea cheltuielilor de judecată, a fost admisă.

A fost încasat în mod solidar de la SRL „North Meat Farm" şi Rusu Ion în beneficiul SRL „Conscom-Prim", datoria rezultată din contractul de vînzare-cumpărare a mijloacelor pentru protecţia plantelor şi altor mărfuri nr. 19/04-2023 din 10 aprilie 2023 în sumă de 287 515,50 lei, penalitatea contractuală calculată pentru perioada 1 septembrie 2023 - 22 septembrie 2023 în sumă de 30 189,12 lei şi cheltuielile de judecată, respectiv taxa de stat în sumă de 9 591,14 lei şi cheltuielile pentru asistenţă juridică în sumă de 11 490 lei.

Solicitarea apelantului şi termenul de declarare a apelului.

Invocând dezacordul cu hotărârea din 24 iunie 2024 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, la data de 22 iulie 2024, SRL „North Meat Farm" a contestat-o cu apel nemotivat, invocând prevederile art. 388 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată.

în conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

în speţă s-a stabilit că, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru a fost pronunţat la 24 iunie 2024 (f.d.89), iar cererea de apel nemotivată a fost depusă la 22 iulie 2024 (f.d.93), corespunzător se deduce că apelanta a respectat termenul legal de 30 zile de declarare a apelului.

Prin încheierea din 3 octombrie 2024 a Curţii de Apel Chişinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de SRL „North Meat Farm". S-a comunicat apelantei SRL „North Meat Farm" despre necesitatea înlăturării neajunsurilor cererii de apel (prezentarea apelului motivat şi a originalelor dovezilor de plată a taxei de stat în sumă de 8568,94 lei şi a taxei de timbru în sumă de 200 lei), acordându-i pentru aceasta un termen de 15 zile calendaristice de la data recepţionării încheierii în

cauză. S-a explicat apelantei SRL „North Meat Farm” că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menţionate, cererea de apel nu va fi considerată depusă şi va fi restituită conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă (f.d.l 16-119).

La 19 noiembrie 2024, SRL „North Meat Farm” a recepţionat încheierea în cauză (f.d.121), iar la data de 3 decembrie 2024, în termen legal, a depus la Curtea de Apel

Centr*****

Totodată, la aceiaşi dată - 3 decembrie 2024, apelanta SRL „North Meat Farm” a depus în adresa Curţii de Apel Centru o cerere, prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat în ordine de apel în sumă de 8568,94 lei, invocând faptul că Serviciul Fiscal de Stat a aplicat sechestru şi a blocat conturile bancare şi bunurile societăţii apelante (f.d. 127-162).

Prin încheierea din 16 decembrie 2024 a Curţii de Apel Chişinău, a fost admisă cererea depusă de SRL „North Meat Farm” privind scutirea de la plata taxei de stat în ordine de apel, fiind dispusă scutirea apelantei SRL „North Meat Farm” de la plata taxei de stat în ordine de apel în sumă de 8 568,94 lei (f.d.163-164).

Prin încheierea din 16 decembrie 2024 a Curţii de Apel Chişinău, apelul depus de SRL „North Meat Farm” a fost acceptat spre examinare, fiind intentată procedura de apel în cauza civilă enunţată (f.d. 165).

Argumentele părţilor.

In susţinerea cererii de apel, apelanta SRL „North Meat Farm” a arătat că hotărârea instanţei de fond este neîntemeiată, emisă cu încălcarea şi interpretarea eronată a prevederilor legale aplicabile cauzei, motiv pentru care aceasta urmează a fi casată integral, cu pronunţarea unei noi hotărâri sub formă de decizie, prin care să fie dispusă trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanţă sau respingerea integrală a acţiunii formulate de SRL „Conscom-Prim”.

Apelanta a subliniat că instanţa de fond a examinat cauza superficial fără a analiza în mod efectiv fondul cauzei deduse judecăţii.

Astfel, apelanta SRL „North Meat Farm” a specificat că la data de 10 aprilie 2023 între părţile din litigiu a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 44, prin care intimata SRL „Conscom-Prim”, în calitate de vânzător, s-a obligat să livreze cumpărătorului, SRL „North Meat Farm”, produse de uz fitosanitar şi/sau fertilizând, iar cumpărătorul să recepţioneze mărfurile şi să achite preţul acestora.

In acest context, apelanta a menţionat că la data de 3 mai 2023 a transferat vânzătorului SRL „Conscom-Prim” suma de 64 800 lei, reprezentând avans pentru procurarea produselor, însă vânzătorul nu a livrat marfa conform prevederilor contractuale nr. 44 din 10 aprilie 2023.

Respectiv, intimata SRL „Conscom-Prim” a obţinut o îmbogăţire nejustificată în sumă de 64 800 lei de la apelantă, suma fiind destinată exclusiv achiziţionării şi livrării produselor prevăzute în contract, însă obligaţia de livrare nu a fost îndeplinită. Prin urmare, intimata SRL „Conscom-Prim” s-a îmbogăţit nejustificat din contul apelantei, încasând avansul fără a executa obligaţia contractuală.

Potrivit prevederilor art. 1979 alin. (1) şi art. 1981 alin. (4), lit. a) şi b) din Codul civil, vânzătorul este obligat să restituie creditorului îmbogăţirea nejustificată, respectiv suma de 64 800 lei.

Cu toate acestea, instanţa de fond nu s-a pronunţat asupra acestor argumente şi circumstanţe esenţiale, ceea ce a condus la o soluţie incorectă şi defavorabilă apelantei.

In aceste condiţii, hotărârea instanţei de fond este neîntemeiată şi contrară prevederilor legale, fiind rezultatul unei aprecieri greşite a probelor şi a unei interpretări eronate a normelor de drept material, motiv pentru care se impune casarea acesteia şi

*****” (f.d.122-124).

Prin referinţa depusă la data de 11 februarie 2025, intimata SRL „Conscom-Prim”, a solicitat respingerea apelului declarat de SRL „North Meat Farm”, cu menţinerea hotărârii din 24 iunie 2024 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Poziţia părţilor în apel:

în cadrul şedinţei de apel din 29 octombrie 2025, reprezentantul intimatei SRL „Conscom-Prim” - avocatul Viorel Sîrghi a reiterat poziţia din referinţă, solicitând instanţei respingerea apelului declarat de SRL „North Meat Farm”, argumentând că hotărârea primei instanţe este legală şi temeinică. Reprezentantul a subliniat că hotărârea fondului urmează a fi menţinută, întrucât aceasta respectă cadrul legal aplicabil şi este corect fundamentată pe probele administrate în cauză.

Apelanta SRL „North Meat Farm” nu s-a prezentat la şedinţa instanţei de apel, deşi a fost legal citată cu privire la data, ora şi locul acesteia, prin intermediul administratorului Ion Rusu şi al avocatului Tudor Buhnaci, fapt confirmat prin citaţia transmisă prin email la data de 31 martie 2025 (f.d.).

Colegiul judiciar reţine că expedierea prin email este considerată în condiţiile legii comunicare efectivă, motiv pentru care citaţia se prezumă recepţionată la data trimiterii.

în aceste condiţii, având în vedere dispoziţiile art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul judiciar a dispus examinării cauzei în lipsa părţilor absente, întrucât procedura de citare a fost efectuată cu respectarea cerinţelor legale.

Limitele judecării apelului.

în conformitate cu art. 373 alin. (1) şi (2) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. In limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

în aceste condiţii, Colegiul judiciar constată că, deşi apelantul a făcut trimitere, atât în cererea de apel nemotivată, cât şi în dispozitivul cererii de apel motivate, la prevederile art. 388 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată, **totuşi nu a indicat concret circumstanţele care să dovedească necomunicarea locului, datei şi orei şedinţei de judecată, elemente esenţiale pentru susţinerea temeiului de rejudecare.**

Prin urmare, Curtea de Apel Centru urmează să verifice legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate doar sub aspectul argumentelor efectiv invocate şi motivate de apelant, întrucât orice examinare dincolo de acestea ar depăşi limitele cererii de apel şi atribuţiile instanţei de apel.

Respectiv, având în vedere că apelul reprezintă un mijloc procesual destinat contestării hotărârii instanţei de fond doar în măsura în care partea apelantă se consideră

prejudiciată, prezenta cauză urmează a fi examinată sub aspectul legalităţii şi temeiniciei hotărârii în partea referitoare la respingerea acţiunii ca neîntemeiate şi nu în privinţa trimiterea cauzei la rejudecare, deoarece acest motiv nu a fost susţinut şi motivat în cererea de apel.

Aprecierea instanţei de apel.

Audiind explicaţiile reprezentantului participantului prezent la proces, analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor formulate în cererea de apel şi a observaţiilor aferente invocate în referinţă, în contextul prevederilor legislaţiei în vigoare, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul cu menţinerea hotărârii instanţei de fond.

In motivarea concluziei enunţate se invocă următoarele argumente.

In conformitate cu art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

După cum denotă actele cauzei, la data de 10 aprilie 2023, între SRL „Conscom- Prim", reprezentată de directorul Ajder Anatolie, în calitate de vânzător şi SRL „North Meat Farm", reprezentată de directorul Rusu Ion, în calitate de cumpărător, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a mijloacelor pentru protecţia plantelor şi a altor mărfuri nr. 19/04-2023, potrivit căruia părţile şi-au asumat obligaţii reciproce: vânzătorul să livreze mărfurile, iar cumpărătorul să achite preţul acestora în termenii şi condiţiile stabilite (f.d.13-15).

Conform pct. 2.1.1 - 2.1.4 ale contractului, au fost convenite următoarele livrări şi preţuri: seminţe floarea-soarelui hibrid DERCUN - 50 saci, preţ 2 574,29 lei/sac, total
128 714,50 lei;

- seminţe porumb KWS KASHMIR - 25 saci, preţ 2 376,26 lei/sac, total 59 406,50 lei;

-seminţe porumb KWS AKUSTIKA - 25 saci, preţ 2 376,26 lei/sac, total 59 406,50 lei;

- seminţe porumb P-458 fr II, 20 kg/sac - 1 500 kg, preţ 35 lei/kg, total 52 500 lei;

- seminţe porumb P-461 fr II, 20 kg/sac - 1 500 kg, preţ 35 lei/kg, total 52 500 lei.

Valoarea totală a contractului a constituit suma de 352 527,50 lei.

Potrivit pct. 2.2.1 al contractului enunţat, plata mărfii urma să fie efectuată de cumpărător în lei moldoveneşti, conform cursului Băncii Naţionale a Moldovei la data plăţii, până la 31 august 2023.

In temeiul pct. 4.1 al contractului, în caz de întârziere a plăţii, cumpărătorul

se obligă să achite vânzătorului penalităţi de 0,5% pe zi din valoarea mărfii neachitate.

Ulterior, părţile litigante SRL „Conscom-Prim” şi SRL „North Meat Farm”, au semnat două anexe care au completat contractul principal, şi anume:

- anexa nr. 1 din 19 aprilie 2023 având ca obiect livrarea seminţelor de floarea-soarelui LEIKVUD, 50 saci x 2 574,29 lei/sac = 127 877 lei, cu termen de plată până la 31 august 2023;

-***** privind livrarea seminţelor de porumb KWS AKUSTIKA şi KWS KASHMIR, a câte 25 saci fiecare x 2 388,77 lei/sac =119 438,50 lei, cu termen de plată până la 31 august 2023 (f.d.16-17).

Potrivit facturilor fiscale seria AAO 6194486 din 19 aprilie 2023, seria AAO 6194489 din 26 aprilie 2023 şi seria AAO 6194491 din 28 aprilie 2023, semnate şi ştampilate de ambele părţi, reclamanta SRL „Conscom-Prim" a efectuat livrările de marfa către pârâta SRL „North Meat Farm" în conformitate cu prevederile contractului şi anexelor sale, valoarea totală a livrărilor fiind de 352 315,50 lei (f.d. 18-20).

Din cuprinsul cererii de chemare în judecată rezultă că pârâta SRL „North Meat Farm" a achitat doar parţial contravaloarea mărfii, în sumă de 64 800 lei, fapt recunoscut şi de reclamantă (f.d.3). Colegiul reţine că această achitare a fost efectuată de SRL „North Meat Farm" în temeiul altui contract de vânzare-cumpărare nr. 44 din 10 aprilie 2023 încheiat între părţi.

In temeiul art. 123 alin. (6) Cod de procedură civilă, faptele invocate de o parte nu necesită a fi dovedite dacă nu sunt contestate de cealaltă parte, iar potrivit art. 131 alin. (4) CPC, atunci când o parte recunoaşte în cadrul şedinţei de judecată faptele pe care cealaltă parte îşi întemeiază pretenţiile, aceasta din urmă este eliberată de obligaţia de a le proba.

Totodată, din actele cauzei mai rezultă că în scopul soluţionării amiabile a litigiului, reclamanta SRL „Conscom-Prim" a expediat la sediul pârâtei SRL „North Meat Farm" somaţia din 22 septembrie 2023, recepţionată la 25 septembrie 2023, prin care a solicitat achitarea datoriei restante, însă pârâta nu a executat obligaţia (f.d.36-38, 39).

La fel, Colegiul judiciar reţine că în scopul garantării executării obligaţiilor debitorului SRL „North Meat Farm" conform contractului de vânzare-cumpărare a mijloacelor pentru protecţia plantelor şi a altor mărfuri nr. 19/04-2023 din 10 aprilie 2023 şi a anexelor aferente acestuia, la data de 10 aprilie 2023, 19 aprilie 2023 şi 26 aprilie 2023, între SRL „Conscom-Prim" şi Rusu Ion, în calitate de fidejusor, au fost încheiate contractele de fidejusiune nr. FD 19/04-2023, nr. FD 19/04-2023-1 şi nr. FD 19/04-2023-2 (f.d.21-22, 23-24, 25-26).

Prin aceste contracte, fidejusorul şi-a asumat obligaţia de a executa gratuit toate obligaţiile debitorului prevăzute în contractul principal şi în anexele care au completat contractul principal, asumându-şi responsabilitate solidară pentru: datoria principală, inclusiv orice modificări survenite ca urmare a întârzierii sau neexecutării obligaţiilor de către debitor; penalităţile şi despăgubirile contractuale; executarea oricăror alte obligaţii ale debitorului; cheltuielile generate de rezilierea contractului sau de recuperarea creanţelor; dobânzile de întârziere, penalităţile, diferenţele de curs valutar şi alte prejudicii cauzate de neexecutarea la timp a obligaţiilor debitorului.

Conform pct. 2.2.1 - 2.2.2 din contractele de fidejusiune, Rusu Ion s-a obligat să execute aceste obligaţii în termen de cinci zile calendaristice de la primirea notificării creditorului cu privire la neexecutarea de către debitor a obligaţiilor sale.

In conformitate cu actele dosarului, SRL „Conscom-Prim” a expediat fidejusorului Rusu Ion reclamaţia nr. 22/9/23 din 22 septembrie 2023, acordându-i un termen de 7 zile de la recepţionare pentru achitarea datoriei în cuantum total de 319 704,63 lei, compusă din: datorie principală în sumă de 287 515,50 lei, penalitatea contractuală în

*****i (f.d.36-38, 40).

Din motiv că atât debitorul SRL „North Meat Farm”, cât şi fidejusorul Rusu Ion nu au achitat suma datorată şi penalităţile în termenele stabilite prin contractul de vânzare- cumpărare a mijloacelor ***** şi prin anexele acestuia din 19 aprilie 2023 şi 26 aprilie 2023, coroborate cu contractele de fidejusiune nr. FD 19/04-2023, nr. FD 19/04-2023-1 şi nr. FD 19/04-2023-2 din 10 aprilie 2023, 19 aprilie 2023 şi 26 aprilie 2023, iar notificarea extrajudiciară de recuperare a datoriei şi a penalităţilor nu a avut rezultat, SRL „Conscom-Prim” s-a adresat instanţei de judecată cu prezenta acţiune pentru apărarea drepturilor sale şi pentru obligarea pârâtei şi a fidejusorului la achitarea sumei datorate, a penalităţilor contractuale şi a cheltuielilor aferente (f.d.2-8).

Prima instanţă, fiind legal învestită cu judecarea cauzei în fond, analizând acţiunea formulată de reclamanta SRL „Conscom-Prim” împotriva SRL „North Meat Farm” şi Rusu Ion, având ca obiect încasarea în mod solidar a datoriei şi a penalităţii, ţinând cont de circumstanţele de fapt şi de drept invocate de părţi în susţinerea pretenţiilor, precum şi probele administrate în cauză, apreciate în ansamblu şi în corelaţie cu obiectul litigiului, a ajuns la concluzia că acţiunea este întemeiată, motiv pentru care a admis-o integral în baza considerentelor expuse în hotărârea pronunţată (f.d. 101-110).

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru reţine că concluzia primei instanţe despre necesitatea admiterii acţiunii este justă, ea având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le- a fost dată aprecierea juridică cuvenită, conform cerinţelor art. 130 din Codul de procedură civilă.

Cu referire la pretinsa solicitare a reclamantei SRL „Conscom-Prim” invocată în cererea de chemare în judecată privind încasarea în mod solidar din contul SRL „North Meat Farm” şi a lui Rusu Ion în beneficiul său a datoriei în sumă de 287 515,50 lei rezultate din contractul de vânzare-cumpărare a mijloacelor ***** şi prin anexele acestuia din 19 aprilie 2023 şi 26 aprilie 2023, coroborate cu contractele de fidejusiune nr. FD 19/04-2023, nr. FD 19/04-2023-1 şi nr. FD 19/04-2023-2 din 10 aprilie 2023, 19 aprilie 2023 şi 26 aprilie 2023, Colegiul judiciar consideră oportun de a reitera în prezenta speţă prevederile art. 774 alin. (1) din Codul civil, potrivit căruia în cadrul raportului obligaţional creditorul este îndreptăţit să pretindă de la debitor executarea prestaţiei asumate, iar debitorul este ţinut să o execute întocmai.

Totodată, potrivit art. 775 alin. (1) din Codul civil, atât debitorul, cât şi creditorul sunt obligaţi să se comporte cu bună-credinţă pe întreaga durată a raportului obligaţional, inclusiv la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

Conform art. 776 din acelaşi Cod, obligaţiile se nasc, între altele, din contract, iar în speţă raportul juridic dedus judecăţii îşi are izvorul în contractul de

vânzare- cumpărare încheiat între părţi, precum şi prin anexele acestuia coroborate cu contractele de fidejusiune.

Potrivit art. 992 alin. (1) din Codul civil, contractul reprezintă acordul de voinţă al părţilor prin care se stabilesc drepturi şi obligaţii corelative, iar în temeiul art. 1108 alin. (1) din acelaşi Cod, prin contractul de vânzare-cumpărare vânzătorul se obligă să

*****

în continuare, potrivit art. 1108 alin. (2) şi (3) Cod civil, vânzătorul are obligaţia de a remite bunul împreună cu documentele aferente, iar preţul poate fi determinat potrivit modalităţii convenite de părţi. Din actele cauzei rezultă că reclamanta-intimată SRL „Conscom-Prim" şi-a executat obligaţia principală de livrare a mărfii, în timp ce apelanta-pârâta SRL „North Meat Farm" nu şi-a onorat integral obligaţia corelativă de plată.

Prin prisma art. 858 alin. (2) din Codul civil, obligaţia trebuie executată în mod corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în termenul stabilit. Neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligaţiei de plată în termenul contractual constituie încălcare a raportului obligaţional, atrăgând răspunderea debitorului.

Referitor la răspunderea fidejusorului, Colegiul judiciar reţine că, potrivit art. 1628 alin. (2) din Codul civil, fidejusiunea constituie obligaţia garantului asumată în folosul creditorului, având drept scop garantarea executării obligaţiei principale a debitorului, obligaţie care devine scadentă concomitent cu obligaţia garantată.

In temeiul art. 1640 din Codul civil, în lipsa unei stipulaţii contrare, obligaţia debitorului şi a fidejusorului este solidară, creditorul fiind în drept să pretindă executarea solidară de la debitor sau în limitele garanţiei de la fidejusor.

Totodată, conform art. 1639 alin. (l)-(3) din Codul civil, garanţia acoperă nu doar obligaţia principală, ci şi obligaţiile accesorii, inclusiv penalităţile, dobânzile de întârziere şi cheltuielile rezonabile de urmărire extrajudiciară, iar în condiţiile legii, şi cheltuielile de judecată şi de executare silită, cu respectarea obligaţiei de informare a fidejusorului.

In aceste circumstanţe, instanţa de fond a retinut în mod corect existenta datoriei si a angajat răspunderea solidară a debitorului SRL „North Meat Farm" şi a fidejusorului Rusu Ion, dispunând încasarea în mod solidar a sumei contractuale datorate, soluţia pronunţată fiind una legală şi temeinică, întemeiată pe probele administrate şi pe normele de drept material aplicabile.

Or, intimata-reclamantă SRL „Conscom-Prim" şi-a executat integral obligaţiile contractuale asumate prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 19/04-2023 din 10 aprilie 2023 şi anexele acestuia din 19 aprilie 2023 şi din 26 aprilie 2023, livrând apelantei- pârâte SRL „North Meat Farm" mărfurile convenite, fapt confirmat prin facturile fiscale acceptate fără obiecţii de către apelantă.

Astfel, potrivit facturilor fiscale seria AAO 6194486 din 19 aprilie 2023, seria AAO 6194489 din 26 aprilie 2023 şi seria AAO 6194491 din 28 aprilie 2023, semnate şi ştampilate de ambele părţi, intimata SRL „Conscom-Prim" a livrat apelantei SRL „North Meat Farm" mărfurile prevăzute de contractul de vânzare-cumpărare a mijloacelor pentru protecţia plantelor şi a altor mărfuri nr. 19/04-2023 din 10 aprilie 2023 şi de anexele acestuia din 19 aprilie 2023 şi din 26 aprilie 2023,

valoarea totală a livrărilor fiind de 352 315,50 lei (f.d. 18-20).

De menţionat că facturile fiscale constituie documente contabile primare cu regim special care, potrivit art. 3 alin. (1) din Legea contabilităţii şi prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 294/1998, confirmă efectuarea operaţiunii economice şi justifică producerea acesteia.

*****cumpărător - SRL „North Meat Farm”), temeiul juridic al livrării (contractul de vânzare-cumpărare nr. 19/04-2023 din 10 aprilie 2023 şi anexele aferente din 19 aprilie 2023 şi din 26 aprilie 2023), denumirea mărfurilor, cantitatea, unitatea de măsură, preţul unitar şi valoarea totală a mărfii, inclusiv TVA.

Totodată, Colegiul judiciar constată că aceste facturi fiscale nu au fost contestate de apelantă, fiind dimpotrivă, acceptate prin semnare cu aplicarea ştampilei întreprinderii, circumstanţă ce probează recepţionarea mărfii şi asumarea obligaţiei corelative de plată a preţului convenit.

în schimb, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru reţine că apelanta SRL „North Meat Farm” nu şi-a executat obligaţia corelativă de achitare integrală a preţului mărfii recepţionate, efectuând doar o plată parţială în sumă de 64 800 lei, în temeiul altui contract de vânzare-cumpărare nr. 44 din 10 aprilie 2023, astfel încât restanţa în cuantum de 287 515,50 lei a rămas neachitată până la data depunerii acţiunii (352 315,50 lei - 64 800 lei = 287 515,50).

în acest context, Colegiul judiciar relevă că suma de 64 800 lei, plătită parţial de SRL „North Meat Farm” către SRL „Conscom-Prim” în temeiul altui contract de vânzare-cumpărare nr. 44 din 10 aprilie 2023 încheiat între părţi, a fost luată în considerare de reclamantă şi scăzută din cuantumul datoriei restante.

Prin urmare, prima instanţă a apreciat corect probele, a aplicat corect normele de drept material şi a stabilit legal dreptul reclamantei la încasarea datoriei restante, atât de la debitor, cât şi de la fidejusor, or, contractele de fidejusiune nr. FD 19/04-2023, FD 19/04-2023-1 şi FD 19/04-2023-2 din 10 aprilie 2023, 19 aprilie 2023 şi 26 aprilie 2023 prevăd explicit că fidejusorul Rusu Ion răspunde solidar pentru executarea obligaţiilor debitorului, inclusiv pentru datoria principală, penalităţi şi alte accesorii, ceea ce conferă reclamantei SRL „Conscom-Prim” dreptul de a solicita încasarea datoriei în mod solidar.

Cât priveşte argumentul principal invocat de apelanta SRL „North Meat Farm” privind pretinsa îmbogăţire nejustificată a intimatei SRL „Conscom-Prim”, acesta este neîntemeiat şi urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit facturilor fiscale seria AAO 6194486 din 19 aprilie 2023, seria AAO 6194489 din 26 aprilie 2023 şi seria AAO 6194491 din 28 aprilie 2023, semnate şi ştampilate de ambele părţi, intimata SRL „Conscom-Prim” a livrat apelantei SRL „North Meat Farm” mărfurile prevăzute de contractul nr. 19/04-2023 şi anexele acestuia, în valoare totală de 352 315,50 lei, fapt necontestat şi confirmat prin probele scrise administrate în cauză (f.d. 18-20).

Deşi apelanta SRL „North Meat Farm” a susţinut că la data de 3 mai 2023 a transferat vânzătorului SRL „Conscom-Prim” suma de 64 800 lei ca avans pentru produse conform altui contract de vânzare-cumpărare încheiat între părţi nr. 44 din

10 aprilie 2023 (f.d.27-32), **reprezentantul intimatei SRL „Conscom-Prim” - avocatul Viorel Sîrghi, a explicat în şedinţa instanţei de apel că** acest contract a fost ulterior rezoluţionat, iar suma achitată de apelantă în valoare de 64 800 lei a fost dedusă din cuantumul datoriei restante conform contractului de vânzare-cumpărare a mijloacelor

***** şi a anexelor acestuia din 19 aprilie 2023 şi din 26 aprilie 2023.

Această deducere este confirmată prin reclamaţia din 22 septembrie 2023, prin care intimata SRL „Conscom-Prim” a declarat stingerea parţială a datoriei prin compensare îti cuantum de 64 800 lei şi a actului de verificare privind facturile neachitate, astfel încât, la data depunerii acţiunii în instanţă, creanţa restantă a apelantei faţă de intimată a constituit suma de 287 515,50 lei (f.d.36-38).

Aici, Colegiul reţine că apelanta SRL „North Meat Farm” nu s-a prezentat în şedinţa de judecată în ordine de apel şi nu a depus probe care să infirme explicaţiile reprezentantului intimatei, limitându-se la simple afirmaţii neprobate.

In aceste condiţii, nu sunt întrunite elementele îmbogăţirii nejustificate prevăzute de art. 1979 din Codul civil, întrucât suma de 64 800 lei a fost deja exclusă din calculul datoriei deduse judecăţii. Or, existenţa unui temei juridic valabil exclude aplicabilitatea instituţiei îmbogăţirii nejustificate.

Prin urmare, argumentul apelantei referitoare la pretinsa îmbogăţire nejustificată este lipsit de suport factual şi juridic, iar critica privind examinarea superficială a cauzei de către instanţa de fond este nefondată.

Referitor la argumentul apelantului privind trimiterea cauzei spre rejudecare, Colegiul judiciar reţine că acesta nu este motivat în fapt, apelantul limitându-se la invocarea formală a prevederilor art. 388 alin. (1) lit. b) din Codul procedură civilă, fără a indica circumstanţe concrete care să dovedească necomunicarea locului, datei şi orei şedinţei de judecată, motiv pentru care acest argument nu poate fi examinat de instanţa de apel **(a se vedea considerentele privind limitele judecării apelului).**

Cu referire la pretinsa solicitare a reclamantei SRL „Conscom-Prim” invocată în cererea de chemare în judecată privind încasarea în mod solidar din contul SRL „North Meat Farm” şi a lui Rusu Ion în beneficiul său a penalităţii contractuale calculată pentru perioada 1 septembrie 2023 - 22 septembrie 2023 în sumă de 30 189,12 lei, aceasta corect a fost admisă, pornind de la următoarele.

Potrivit art. 901 alin. (1) lit. e) din Coduj civil, creditorul are dreptul să ceară despăgubiri pentru prejudiciul suferit ca urmare a neexecutării obligaţiilor de către debitor. Conform alin. (5) al aceluiaşi articol, neexecutarea obligaţiei include orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea; corespunzătoare a obligaţiei, inclusiv neexecutarea totală sau parţială, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere.

In speţă, pct. 4.1 din contractul de vânzare-dumpărare nr. 19/04-2023 din 10 aprilie 2023, în coroborare cu anexele acestuia din 19 aprilie 2023 şi 26 aprilie 2023, reglementează expres că, în cazul nerespectării termenelor de plată, cumpărătorul trebuie să achite penalităţi în cuantum de 0,5% pe zi din valoarea mărfii livrate şi neachitate.

Colegiul reţine că această clauză este recunoscută ca valabilă conform art.

947 şi 948 din Codul civil, care reglementează clauza penală ca mijloc de evaluare anticipată a prejudiciului cauzat prin neexecutarea obligaţiilor! contractuale.

Totodată, potrivit pct. 1.3.4 din contractele de fidejusiune nr. FD 19/04-2023 din 10 aprilie 2023, nr. FD 19/04-2023-1 din 19 aprilie 2023 şi nr. FD 19/04-2023-2 din 26 aprilie 2023, Rusu Ion, în calitate de fidejusor, |s-a obligat să execute în mod solidar toate obligaţiile debitorului, inclusiv penalităţile şi cheltuielilor accesorii, în cazul în

***** solidară atât de la debitor, cât şi de la fidejusor (f.d.21 -26),

Sub acest aspect şi având în vedere neexecutarea obligaţiilor de către debitor şi solidaritatea fidejusorului, Colegiul judiciar reţine că instanţa de fond a admis corect pretenţia reclamantei SRL „Conscom-Prim" privind încasarea în mod solidar din contul SRL „North Meat Farm" şi a lui Rusu Ion în beneficiul său a penalităţii contractuale Calculată pentru perioada 1 septembrie 2023 - 22 septembrie 2023 în sumă de 30 189,12 lei, conform calculului anexat la dosar (f.d. 12).

Prin urmare, instanţa de fond a stabilit corect situaţia de fapt, a aplicat în mod legal normele de drept material privind obligaţiile contractuale, clauza penală şi fidejusiunea, şi a admis în mod temeinic cererea reclamantei pentru încasarea datoriei principale şi a penalităţii, atât de la debitor, cât şi de la fidejusor.

In consecinţă, Colegiul judiciar conchide dă prima instanţă a procedat corect şi a admis în mod legal şi temeinic şi pretenţia reclamantei SRL „Conscom-Prim" privind încasarea cheltuielilor de judecată. Or, conform prevederilor art. 94 alin. (1) Cod procedură civilă, partea care a pierdut procesul j- respectiv SRL „North Meat Farm" şi fidejusorul Rusu Ion sunt obligaţi să suporte cheltuielile efectuate de reclamantă pentru susţinerea acţiunii, acestea reprezentând costuri necesare şi rezonabile pentru recuperarea creanţei restante şi a penalităţilor (f.d. 10, 47-48).

Din aceste motive şi având în vedere faptul că, prima instanţă a elucidat pe deplin circumstanţele cauzei, a aplicat corect normele ide drept material, a adoptat o hotărâre întemeiată şi legală cu respectarea normelor de procedură, iar cererea de apel este neîntemeiată, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul cu menţinerea hotărârii primei instanţe.

în conformitate cu art. 385 lit. a), 389 şi 390 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

D E C I D

Se respinge cererea de apel declarată de
SRL
Se menţine hotărârea Judecătoriei
Chişinău,
Decizia este definitivă şi executorie din
mo
recurs la Curtea Supremă de Justiţie în
termen
integrale, prin intermediul Curţii Supreme
de Jusl|i

Preşedintele şedinţei,
judecătorul

Judecătorii

„North Meat Farm”,
sediul Centru din 24 iunie 2024.
mentul emiterii, însă poate fi atacată cu
de 2 luni de la comunicarea deciziei
ţie.

Valeriu Arhip

Nicolae Ghedrovici

Diana Corlăteanu

